

บทความวิจัย

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในเงินเงินภายหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

โดย

นางสาวชนากานต์ จวบกระโทก

รหัสนักศึกษา 05530644

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่องานวิจัย	การเปลี่ยนแปลงในเซินเจิ้นภายหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ	
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวชนากานต์ จวบกระโทก	รหัสนักศึกษา 05530644
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ	
ปีการศึกษา	2556	

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงในเซินเจิ้นภายหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของเซินเจิ้นในช่วงก่อนการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษด้าน และศึกษาปัจจัยด้านต่างๆที่มีส่วนผลักดันให้เซินเจิ้นประสบความสำเร็จในการพัฒนาเพื่อเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกของจีน ตลอดจนเพื่อนำเสนอสภาพทั่วไปของเซินเจิ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงจนถึงปัจจุบัน โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางประวัติศาสตร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นศึกษาถึงพัฒนาการการเติบโตของเซินเจิ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เซินเจิ้นเติบโตและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ และภายในระยะเวลาเพียง 30 ปีหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เซินเจิ้นได้กลายเป็นเมืองเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งของจีน

คำสำคัญ : เซินเจิ้น เขตเศรษฐกิจพิเศษ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ แต่ในด้านเศรษฐกิจกลับจัดการเศรษฐกิจแตกต่างกันในแต่ละเขต จีนอนุญาตให้บางเมืองโดยเฉพาะเมืองท่าและเมืองอุตสาหกรรม ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เพื่อให้สามารถพัฒนาทัดเทียมกับมหาอำนาจ เช่น ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาได้ และได้กำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น โดยความหมายของเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวคือ อาณาเขตภายในประเทศที่มีการกำหนดขอบเขตแน่นอน เป็นเขตเศรษฐกิจเฉพาะที่มีการเลือกใช้นโยบายพิเศษที่เปิดกว้างและยืดหยุ่นต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศมากกว่าเขตอื่นๆ ในประเทศ เป็นเขตที่รัฐบาลดำเนินนโยบายพิเศษในการอนุญาตให้วิสาหกิจต่างชาติหรือส่วนบุคคล สามารถเข้ามาทำการลงทุนในบริเวณดังกล่าว ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในเรื่องของการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์ การนำเข้าวัตถุดิบ การนำเข้าชิ้นส่วนประกอบ การส่งออกสินค้าสำเร็จรูป การได้รับส่วนลดและยกเว้นในเรื่องภาษี คุลบัญชีเงินตราต่างประเทศและการโอนกำไรออกนอกประเทศ สิทธิการใช้ที่ดิน พิธีการการเข้าอาณานิคม และการพักอาศัยของนักธุรกิจต่างชาติ ครอบครัวและผู้ติดตาม เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์, 2551 : <http://www.chineselawclinic.moc.go.th>)

เริ่มมีการกล่าวถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน ตั้งแต่ ค.ศ.1979 ประกอบด้วย เขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น (พื้นที่ 327.5 ตารางกิโลเมตร) เขตเศรษฐกิจพิเศษจูไห่ (121 ตารางกิโลเมตร) เขตเศรษฐกิจพิเศษเฉิงเหมิน (131 ตารางกิโลเมตร) เขตเศรษฐกิจพิเศษซันโถว (52.6 ตารางกิโลเมตร) เขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะไหหลำ (33,920 ตารางกิโลเมตร) โดยเริ่มดำเนินการที่เซินเจิ้น ความจริงแล้วเขตเศรษฐกิจพิเศษก็เป็นรูปแบบหนึ่งของเมืองท่าเสรีของโลก ใช้มาตรการให้สิทธิพิเศษทางภาษี เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการลงทุน เพื่อสนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ และนำเข้าเทคโนโลยีที่ทันสมัยและวิธีการบริหารจัดการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายในการผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของเขตพิเศษนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่พิเศษ มาตรการที่ยืดหยุ่นและกลไกการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่พิเศษ รวมทั้งการยื่นหยัดเป้าหมายการพัฒนาที่เปิดกว้างต่อเศรษฐกิจนอกประเทศ

ลักษณะพิเศษของรากฐานเศรษฐกิจในเขตพิเศษ ได้แก่ จัดหาเงินทุนจากทุนต่างชาติเป็นสำคัญ มีองค์ประกอบสำคัญทางเศรษฐกิจเกิดจากวิสาหกิจ “เงินทุน 3 ส่วน” (คือทุนต่างชาติ ทุนจีนโพ้นทะเล และ

ทุนฮ่องกง มาเก๊า) ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เน้นจำหน่ายยังต่างประเทศเป็นสำคัญ การเติบโตเศรษฐกิจเกิดจากการปรับตัวตามกลไกตลาดภายใต้การชี้นำและวางแผนของรัฐเป็นสำคัญ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรม ประสานกับการพัฒนาการค้า สัมพันธ์ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในยุคที่ 3 เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การบริการด้านการเงิน และการบริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์, 2551 : <http://www.chineselawclinic.moc.go.th>)

จากข้างต้นจะเห็นว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษได้มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศจีนจากการเปิดประเทศ เขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นคือเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกของประเทศจีนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแม่แบบในการพัฒนาพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศ เดิมเมืองเซินเจิ้นนั้นประกอบด้วย 6 เขต มีพื้นที่ประมาณ 2,000 ตร.กม. ในปี 2523 รัฐบาลจีนได้มีการทดลองระบบเศรษฐกิจแบบตลาด โดยตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นขึ้น ซึ่งกำหนดให้ 4 เขตของเมืองเซินเจิ้นเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้แก่ หัวหู ฝูเถียนหนานซานและเหยียนเถียน มีพื้นที่ประมาณ 400 ตร.กม. และอีก 2 เขตได้แก่ เป่าอัน และหลงก้งอยู่นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ (พวงนิล คำปึงสู๋, ผู้แปล, 2552 : 63-69)

จากการพัฒนาจากหมู่บ้านชาวประมงเล็กๆ ศูนย์เมืองศูนย์กลางการเงินและการอุตสาหกรรมด้วยนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีโดยรัฐบาลกลาง ถือว่าเซินเจิ้นเป็นเมืองที่ประสบความสำเร็จมากในการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองหนึ่งของจีน

ปัจจุบันเมืองนี้ไม่เพียงเต็มไปด้วยประชากรเท่านั้นแต่ยังมีหุ้ตึกระฟ้า ห้างสรรพสินค้า อาคารสำนักงานและอพาร์ทเมนต์มากมายเหมือนฮ่องกงซึ่งเป็นเมืองแม่แบบ มีทั้งตึกเอียง ตึกทรงกระบอก ตึกสูง 68 ชั้น มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่มากมาย ผลิตสินค้าทุกอย่างตั้งแต่เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ไฮเทค ไปจนถึงเสื้อผ้ารองเท้าและของเล่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างรถไฟใต้ดินในเมือง และรถไฟไปเมืองอื่นเช่น กว่างโจว ฮ่องกง มาเก๊า สถานีรถไฟใหญ่แทบเท่าสนามบิน มีป้ายบอกทางภาษาอังกฤษ หรุหราพันสมัยไม่แพ้ยุโรป มีการผุดขึ้นของร้านอาหาร ร้านฟาสต์ฟู้ดมากมายรวมถึงห้างสรรพสินค้าและแหล่งบันเทิงต่างๆอย่างร้านคาราโอเกะ อาบอบนวด ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาและอิทธิพลจากการเข้ามาของต่างชาติ ที่ทำให้เซินเจิ้นแทบไม่เหลือเค้าของความเป็นจีนเดิมก่อนการเปิดประเทศเลย

แต่เซินเจิ้นยังคงก้าวต่อไปไม่หยุดพัฒนาแน่นอน สืบเนื่องจากสิ่งที่รัฐบาลเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างภาษาอังกฤษ ปัจจุบันเริ่มมีการเปิดโรงเรียนเอกชนที่สอนด้วยภาษาอังกฤษมากขึ้น ไปจนกระทั่งถึงการมีป้ายบอกทางเป็นภาษาอังกฤษให้เห็นอยู่เป็นเรื่องปกติ เป็นต้น ซึ่งก็เพื่อรองรับการเข้ามาของนักธุรกิจต่างชาติในอนาคต

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าเซินเจิ้นเป็นเมืองในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่น่าศึกษา เพราะเป็นทั้งเมืองนำร่องในการทดลองการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน และถือว่าเป็นเมืองที่ประสบความสำเร็จที่สุดในบรรดาเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดของจีน (คุณากรณ์ วาณิชวีรวิทย์, 2549 : 136) อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีการลงทุนที่พิเศษในด้านที่มีทั้งการลงทุนจากต่างชาติ และชาวจีนโพ้นทะเลด้วยตนเอง การเปลี่ยนแปลงสภาพโดยรวมของเซินเจิ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว จากหน้ามือเป็นหลังมือในเวลาเพียงไม่กี่ปี แต่ยังสามารถเปลี่ยนแปลงไปพร้อมๆกับนโยบายของรัฐที่ตั้งเป้าหมายให้เมืองนี้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผู้วิจัยคิดว่าการเติบโตของเซินเจิ้นจะยังคงเกิดขึ้นต่อไปเรื่อยๆอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของเมืองเซินเจิ้นในช่วงก่อนการตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเติบโตของเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น
3. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น
4. เพื่อศึกษาแนวโน้มทิศทางการเติบโตของเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น

ขอบเขตการศึกษา

กำหนดขอบเขตการศึกษาเลือกศึกษาเฉพาะเมืองเซินเจิ้น ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าของเมืองที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน เน้นศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ และเศรษฐกิจของเซินเจิ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาทำงานวิจัยเรื่องนี้โดยศึกษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ เป็นข้อมูลขั้นทุติยภูมิ โดยนำข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นจากงานเขียนทางประวัติศาสตร์ อินเทอร์เน็ต และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยไว้ก่อนแล้ว มาวิเคราะห์และเรียบเรียงใหม่เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์และขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเป็นมาของเมืองเซินเจิ้นในช่วงก่อนการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. ทำให้ทราบปัจจัยต่างๆที่ส่งผลให้เซินเจิ้นเปลี่ยนแปลงและเติบโตจนสามารถเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ประสบความสำเร็จ
3. ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงของเซินเจิ้นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งทางกายภาพและความเติบโตทางเศรษฐกิจ
4. ทำให้ทราบแนวโน้มและทิศทางในการเติบโตของเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นที่น่าจะเกิดขึ้นต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนมาก่อนมีจำนวนหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเซินเจิ้น งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเซินเจิ้น และงานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายต่อชาวต่างชาติ

7.1 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเซินเจิ้น

ทวิป เลิศดำรงชัย ได้บันทึกสภาพเมืองเซินเจิ้นภายหลังการเปิดประเทศของจีนจากการเดินทางไปประเทศจีนในอดีตของเขาไว้ในหนังสือ “ประสบการณ์แดนมังกร” (2550) โดยมองว่าเซินเจิ้นในปี พ.ศ. 2529 แม้จะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมาได้ 6 ปีแล้ว ก็ยังเป็นเมืองเล็กๆที่ค่อนข้างชบเซา ตึกสูงๆยังไม่มี มาตรฐานของเซินเจิ้นยังไม่เกิด แหล่งท่องเที่ยวต่างๆยังไม่ได้ก่อสร้าง เซินเจิ้นในเวลานั้นเป็นเพียงจุดแวะพักเพื่อขึ้นรถไปยังเมืองต่างๆเท่านั้น เปรียบคือเป็นประตูด่านแรกที่เข้าสู่ดินแดนใหญ่หากมาจากฮ่องกง แต่อย่างไรก็ตามเขาได้เขียนถึงการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มปรากฏในสมัยนั้นซึ่งยังคงมีอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ว่า ก่อนจีนเปิดประเทศ ได้ชื่อว่าเป็นดินแดนที่ปราศจากโสเภณี ยาเสพติด การพนัน และอบายมุขทั้งปวง เมื่อเปิดประเทศรับทุนต่างชาติสิ่งทีถือเป็นความชั่วร้ายของระบอบทุนนิยมก็ตามเข้ามาด้วย เต็ง เลี้ยวผิง เคยเปรียบเรื่องนี้ว่า “เมื่อเปิดหน้าต่างรับลมเย็น ก็อาจมีแมลงวันบินเข้ามาด้วยเป็นธรรมดา”

นอกจากนี้รัฐบาลจีนเข้มงวดกับการปราบปรามอบายมุขและเรื่องผิดศีลธรรมทั้งหลาย มาตรการบางอย่างก็มากเกินไป เช่นการพักโรงแรมบางแห่งที่มีการตรวจห้องตอนดึก เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีการเอา

ผู้หญิงมาแอบไว้ในห้อง คนที่ไม่ใช่สามีภรรยาจะพักห้องเดียวกันไม่ได้ ดังนั้นคนจีนโดยเฉพาะในเซินเจิ้น เวลาจะเดินทางไปไหนก็ตามจะต้องพกเอกสารยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างกันไปด้วย ซึ่งการออกกฏลักษณะนี้สร้างปัญหาให้กับผู้ที่ไม่รู้ อาทิ คนต่างเมืองหรือชาวต่างชาติ

นอกจากทวีปแล้วยังมีนักวิชาการอื่นที่ได้กล่าวถึงประเด็นการเปลี่ยนแปลงในเซินเจิ้นที่ต่างออกไปได้แก่

สมภพ มานะรังสรรค์ (2546) “จีนมหาอำนาจในศตวรรษที่ 21” ได้อธิบายลักษณะการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองเซินเจิ้นในเชิงที่ควบคู่ไปกับการพัฒนา โดยชี้ให้เห็นว่า เพื่อรองรับการเติบโตทั้งทางด้านการลงทุน นักธุรกิจ และการเข้ามาของแรงงาน รัฐบาลจีนได้เตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือที่เรียกว่า Infrastructure ซึ่งก็มีส่วนในการกระตุ้นเศรษฐกิจของเมืองที่ถือว่าเพิ่งเปิดประตูเข้าสู่ระบบตลาด กล่าวคือ การก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นนั้นจะทำให้เกิดอุปสงค์ต่อเนื่องด้านวัสดุการก่อสร้างต่างๆ การตกแต่งภายใน ระบบสาธารณูปโภคภายในที่อยู่อาศัยและในบริเวณรอบๆ ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้องเติบโตตามกันมา การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาจะช่วยดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติได้ ด้านระบบการคมนาคมขนส่ง เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีการขนส่งระหว่างประเทศอย่างเปลี่ยนจากการใช้เรือใบเป็นเรือกลไฟ เป็นต้น รวมถึงการขนส่งภายในประเทศ โดยการขยายเส้นทางขนส่ง ขุดคลอง สร้างทางรถไฟ สร้างถนน มีการวางระบบผังเมืองที่เชื่อมโยง

วิภา อุดมฉันทร์ “เรื่องจริงจากจีน” (2548) กล่าวถึงคุณภาพชีวิตของประชากรในเซินเจิ้นในด้านค่าครองชีพซึ่งเปรียบเทียบกับฮ่องกง พบว่าในฮ่องกงอัตราเงินเดือนต่ำสุดอยู่ที่ 3000 เหรียญฮ่องกง ทว่าในเซินเจิ้นเงินเดือนต่ำสุดคือ 800 เหรียญ แต่เมื่อมาทบทวนไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติที่รายได้สองพื้นที่ซึ่งถูกแบ่งด้วยแม่น้ำสายเล็กๆสายหนึ่งจะต่างกันมาก เพราะหากเทียบกับฮ่องกงค่าครองชีพในเซินเจิ้นถือว่าต่ำกว่ามากด้วยเหตุนี้หลังจากเสร็จสิ้นการทำงานในแต่ละวัน ผู้คนก็จะนั่งรถไฟข้ามพรมแดนมาพักผ่อนในเซินเจิ้นซึ่งใช้เวลาเพียง 30 นาทีเท่านั้นด้วยการอำนวยความสะดวกที่รัฐบาลจีนมีให้กับคนในเซินเจิ้น

อีกสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่นั่นคือการใช้บริการร้านหนังสือ เนื่องจากคนจีนมีนิสัยรักการอ่าน ร้านหนังสือจึงเป็นเหมือนกระจกส่องสังคมคนจีนในแต่ละพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ทุกร้านจะจัดหนังสือขายดีที่สุดไว้ที่ชั้นล่าง แลดูหนังสือที่ชั้นล่างก็พอจะบอกได้ว่าคนเมืองนั้นมีนิสัยอย่างไรหรือสนใจอะไร เช่น ในปักกิ่งจะพบว่าชั้นล่างเต็มไปด้วยหนังสือประเภทการเมืองและวรรณคดี ส่วนเซี่ยงไฮ้เต็มไปด้วยหนังสือแนวธุรกิจสมัยใหม่ และหนังสือต่างประเทศ แต่ที่เซินเจิ้นเหมาะจะ

ไปหาซื้อหนังสือเก่าๆ เพราะเงินเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างใหม่ คนที่นี้หายใจเข้าออกเป็นธุรกิจ ไม่มีเวลาจะอ่านหนังสือ ร้านหนังสือจึงต้องตุนสินค้าค้างสต็อก ความเจริญต่างๆที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนที่นี่เงินอีกอย่างเห็นได้จากการผุดขึ้นของร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด ซึ่งมีให้เห็นมากกว่าสมัยก่อนมาก หรืออื่นๆเช่น จักรยานถูกแทนที่ด้วยจักรยานยนต์หรือรถเก๋ง เป็นต้น

แต่การเติบโตก็มีแง่ลบ คือ คนที่ร่ำรวยก็ร่ำรวยมากขึ้นจากการทำธุรกิจแต่ยังคงมีความไม่เท่าเทียมกันในสังคมให้เห็นอยู่บ้าง นำมาซึ่งปัญหาอาชญากร โอกาสที่จะถูกปล้นชิงทรัพย์ในเงินมีสูงกว่าเชียงใหม่ถึง 9 เท่า การจับตัวนักธุรกิจไปเรียกค่าไถ่ก็มีเกิดขึ้นให้เห็นบ้าง นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากการเติบโตของเมืองอย่างมลพิษทางอากาศด้วย

7.2 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเงิน

คุณากร วาณิชวิรุพห์ (2549) ได้ชี้ให้เห็นถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจเช่นกัน โดยได้กล่าวถึงประเด็นนี้ในหนังสือ “เอเชียผงาด : ยุคเฟื่องแห่งโลกตะวันออก”ว่า ในจำนวนเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดของจีนอันได้แก่ เซินเจิ้น จูไห่ ชัวเถา และเซี่ยเหมิน เซินเจิ้นเป็นเมืองที่ถือว่าประสบความสำเร็จมากที่สุด เพราะนักลงทุนส่วนใหญ่มาจากฮ่องกงประกอบกับรัฐบาลจีนได้วางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเข้ามาลงทุนจากต่างจากไว้ได้ดีซึ่งจะกล่าวในเอกสารเกี่ยวกับการนโยบายของรัฐในการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในเมืองเซินเจิ้นต่อไป

ในส่วนของสภาพความเป็นอยู่ของประชากรในเมืองเซินเจิ้นว่า มีทั้งที่เป็นคนเซินเจิ้นดั้งเดิมแรงงานที่เข้ามาหางานทำ รวมถึงนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนและตั้งหลักปักฐาน ทั้งนี้ทั้งนั้นรัฐบาลจีนได้พยายามฝึกและสร้างจิตสำนึกอันหนึ่งอันเดียวกันโดยการเขียนบนป้ายโฆษณาประกาศว่า “จงรักเซินเจิ้นอย่างบ้านของท่าน” เป็นการตอกย้ำว่าประชากรเกือบทั้งหมดของเมืองนี้ส่วนใหญ่อพยพมาจากที่อื่น และที่นี้แทบจะไม่พบคนชราคอยกวาดทางเท้าเหมือนอย่างในเมืองอื่นๆของจีน เมืองนี้เป็นที่ของคนหนุ่มสาว ประชากรอายุเฉลี่ยเพียง 25 ปี ซึ่งมักเป็นแรงงานที่หนีจากงานซ้ำซากน่าเบื่อภายในโรงงานของรัฐ ผลักดันให้คนเข้ามาหางานทำในเซินเจิ้นโดยมีเงินเป็นแรงดึงดูดหลัก

การประกอบธุรกิจอย่างเสรีมีธุรกิจบางอย่างเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการความบันเทิงให้กับผู้คนที่เหน็ดเหนื่อยกับการทำงานที่เป็นไปอย่างจริงจังที่นี่ ปรากฏโฉมในอีกรูปแบบหนึ่งในยามค่ำคืน ในร้านอาหารและไนท์คลับ ที่มีสาวเซียร์แซกคอยยั่วใจ โฆษณาของสถานอาบอบนวดให้ผู้ที่ผ่านมา เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของผู้คนที่นี่ คนกล้าใช้เงินเพื่อหาความบันเทิงให้ตัวเองซึ่งถือเป็นการใช้จ่ายที่สิ้นเปลือง ในขณะที่จิ้งจอกวางตุ้งซึ่งเคยได้รับความนิยมอย่างมากในบริเวณนี้ กลายเป็น

มหรสพที่มีเพียงคนแก่ๆเท่านั้นที่ยังดู คนส่วนมากไปเที่ยวไนต์คลับหรือร้านอาหารโอเอะมากกว่า ชาวนำก็นิยมมากเช่นกัน ที่คลับคนมักจะมาเพื่อรับประทานอาหาร เล่นโบว์ลิ่ง หรือไม่กี่เล่นพูล บ้างก็ไปเที่ยวผู้หญิง ซึ่งการเข้ามาในคลับต้องจ่ายค่าสมาชิกคนละกว่า 5000 – 7500 ดอลลาร์ แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้นักธุรกิจ นายธนาคาร และพ่อค้าซึ่งมีอยู่จำนวนมากเดือดร้อน แม้กระทั่งในกลุ่มหนุ่มสาวซึ่งมักเป็นแรงงานของเมืองนี้ก็ยังมีความหวั่นวิตกขอดนิยมนับจักรยานยนต์แทนที่จักรยาน และใช้เงิน 1 ใน 3 กับการกินแล้วซอปปิ้ง

สุภาภรณ์ อึ้งอัมพร (2551) ได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐในการปฏิรูปและพัฒนาเศรษฐกิจของเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน ซึ่งเซินเจิ้นก็เป็นหนึ่งในนั้น โดยได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยและจัดทำสารนิพนธ์หัวข้อชื่อ “จีนกับการเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ” เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นอาณาเขตภายในประเทศที่มีการกำหนดขอบเขตแน่นอน เป็นเขตเศรษฐกิจเฉพาะที่มีการเลือกใช้นโยบายพิเศษที่เปิดกว้างและยืดหยุ่นต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศมากกว่าเขตอื่นๆ ในประเทศ เป็นเขตที่รัฐบาลจีนดำเนินนโยบายพิเศษในการอนุญาตให้วิสาหกิจต่างชาติหรือส่วนบุคคล รวมทั้งเงินโพ้นทะเล และเพื่อนร่วมชาติฮ่องกงและมาเก๊าทำการลงทุนในประเทศจีน ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในเรื่องของการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์ การนำเข้าวัตถุดิบ การนำเข้าชิ้นส่วนประกอบ การส่งออกสินค้าสำเร็จรูป การได้รับส่วนลดและยกเว้นในเรื่องภาษี คุลบัญชีเงินตราต่างประเทศและการโอนกำไรออกนอกประเทศ สิทธิการใช้ที่ดิน พิธีการการเข้าออณาจักร และการพักอาศัยของนักธุรกิจต่างชาติ ครอบครัวและผู้ติดตาม เป็นต้น

กล่าวในด้านลักษณะพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเขตเศรษฐกิจที่ประเทศจีนเลือกใช้นโยบายที่พิเศษและมาตรการที่ยืดหยุ่นในการดึงดูดเงินทุนจากภายนอก โดยเฉพาะเงินทุนต่างชาติที่ทำให้เกิดนวัตกรรมสร้างสรรค์ กล่าวในด้านประโยชน์ที่ได้ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นหน้าต่าง กองหน้าและสนามทดลองของการเปิดประเทศปฏิรูปเศรษฐกิจและการรังสรรค์ความทันสมัยของประเทศ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นบทสรุปและทางลัดของหนทางการพัฒนาที่พิเศษ กลไกที่พิเศษ นโยบายที่พิเศษ อีกทั้งเป็นบทสรุปและทางลัดของบทบาทที่เป็นไปได้ในการแบกรับภารกิจทางประวัติศาสตร์

พวงนิต คำปิงส์ (2552) ได้กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองเซินเจิ้นไว้ในหนังสือ “จีนตอนใต้”ว่า เซินเจิ้นเป็นหนึ่งในเมืองที่เติบโตเร็วที่สุดในโลก เป็นสัญลักษณ์ของจีนยุคใหม่ ได้แปรสภาพจากเมืองเกษตรกรรมและประมงมาสู่เมืองอุตสาหกรรมที่มีตัวเลข GDP สูงถึง 113 พันล้านดอลลาร์ (ข้อมูล ณ ปี 2552) และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สำนักงานสถิติเมืองเซินเจิ้นได้รายงานไว้ว่า ตัวเลข GDP ของเมืองเซินเจิ้นในปี 2556 อยู่ในลำดับที่ 27 ของโลก โดยมีปัจจัยส่งเสริม ได้แก่ GDP เมืองเซินเจิ้นเพิ่มขึ้นทะลุ 2,000 ร้อยล้านเหรียญ

สหรัฐอเมริกา GDP ต่อหัว (GDP per capita) มากกว่า 2 หมื่นเหรียญสหรัฐฯ และมีสัดส่วนการผลิตต่อตารางกิโลเมตรมากกว่า 1 ไร่ยกเว้นสหรัฐอเมริกา

7.3 นโยบายต่อชาวต่างชาติ

ในเงินเงินเองก็มีมาตรการที่ออกมาควบคุมเพื่อให้เกิดความมั่นคงในเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งเต็มไปด้วยชาวต่างชาติแห่งนี้ จูลีฟ ชินวรโร เขียน “นโยบายต่างประเทศของจีน” (2528) และ K. Jojohakone เขียน “เที่ยวไม่จ้อทัวร์ ดีตัวตะลุยฮ่องกง มาเก๊า เงินเงิน” (2550) และได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่าด่านตรวจคนเข้าเมืองเข้าเงินเงินจากฮ่องกงนั้นเจ้าหน้าที่เข้มงวดมาก อีกทั้งยังมีด่านอยู่เป็นระยะคนจีนที่จะเข้ามาในบริเวณนี้ต้องทำงานอยู่ที่นี่หรือมีใบผ่านทาง แสดงให้เห็นว่าตลอดเวลาที่ผ่านมาไม่ถูกต้องตามกฎหมายพยายามหาทางเข้าไปหางานทำในเงินเงินหรือเมืองอื่นๆในจีน ด้วยเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่กำลังก้าวหน้าและถูกดึงดูดด้วยค่าแรง ทั้งนี้อาจไม่ใช่เฉพาะชาวฮ่องกงเท่านั้น

ทั้งหมดนี้สะท้อนความเจริญของเขตเศรษฐกิจพิเศษเงินเงินเป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของเงินเงินเป็นหัวข้อที่มีความน่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ผลการวิจัย

“การเปลี่ยนแปลงในเงินเงินภายหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ”

เมืองเงินเงิน (深圳市) ตั้งอยู่ที่มณฑลกว่างตุ้ง เป็นเมืองชายแดนริมฝั่งตรงข้ามกับเกาะฮ่องกง มีพื้นที่ 2,020 ตารางกิโลเมตร เป็นหนึ่งในเขตเศรษฐกิจพิเศษของมณฑลกว่างตุ้ง ประเทศจีน สมัยก่อนเมืองเงินเงินเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมง ด้วยนโยบายหนึ่งใจกลาง สองจุดพื้นฐานของเติ้งเสี่ยวผิง ซึ่งพัฒนามาสู่นโยบายหนึ่งประเทศสองระบบ ทำให้ในค.ศ. 1980 เงินเงินถูกคัดเลือกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้มีความเจริญ และความทันสมัยมากขึ้น มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ อาคารสำนักงาน โรงแรม และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ พร้อมทั้งจำนวนประชากรก็เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ปัจจุบันเงินเงินเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

เงินเงินมีสถานะเป็นเมืองในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ใหญ่ที่สุดและมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุด เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญของจีนทางตอนใต้ และที่เป็นแหล่งรวมความทันสมัยแห่งหนึ่งในมณฑลกว่างตุ้ง (กว่างตุ้ง) ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจระดับนานาชาติ โดยมุ่งเป้าไปที่การเป็นเมืองแห่งเทคโนโลยีและวิทยาการขั้นสูง ศูนย์กลางโลจิสติกส์ ศูนย์กลางการเงิน

นานาชาติระดับภูมิภาค และแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ซึ่งทั้งหมดเริ่มต้นจากการที่เงินได้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกของจีน

ความหมายและความสำคัญของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความหมาย

เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นอาณาเขตภายในประเทศที่มีการกำหนดขอบเขตแน่นอน เป็นเขตเศรษฐกิจเฉพาะที่มีการเลือกใช้นโยบายพิเศษที่เปิดกว้างและยืดหยุ่นต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศมากกว่าเขตอื่นๆ ในประเทศ เป็นเขตที่รัฐบาลจีนดำเนินนโยบายพิเศษในการอนุญาตให้วิสาหกิจต่างชาติหรือส่วนบุคคล รวมทั้งจีนโพ้นทะเล และเพื่อนร่วมชาติฮ่องกงและมาเก๊าทำการลงทุนในประเทศจีน ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในเรื่องของการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์ การนำเข้าวัตถุดิบ การนำเข้าชิ้นส่วนประกอบ การส่งออกสินค้าสำเร็จรูป การได้รับส่วนลดและยกเว้นในเรื่องภาษี คุลบัญชีเงินตราต่างประเทศและการโอนกำไรออกนอกประเทศ สิทธิการใช้ที่ดิน พิธีกรรมการเข้าอาณาจักร และการพักอาศัยของนักธุรกิจต่างชาติ ครอบครัวและผู้ติดตาม เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์, 2551 : <http://www.chineselawclinic.moc.go.th>)

ในด้านลักษณะพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเขตเศรษฐกิจที่สาธารณรัฐประชาชนจีนเลือกใช้นโยบายพิเศษและมาตรการที่ยืดหยุ่นในการดึงดูดเงินทุนจากภายนอก โดยเฉพาะเงินทุนต่างชาติที่ทำให้เกิดนวัตกรรมสร้างสรรค์ กล่าวในด้านประโยชน์ที่ได้ เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเหมือนประตูและสนามทดลองของการเปิดประเทศปฏิรูปเศรษฐกิจและสร้างความทันสมัยให้ประเทศ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีลักษณะพิเศษที่สำคัญ ดังนี้

1. เงินทุนที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในเขตพิเศษนี้ใช้เงินทุนต่างชาติเป็นสำคัญ
2. กิจกรรมเศรษฐกิจในเขตพิเศษนี้ เป็นไปตามกลไกตลาดเป็นสำคัญ
3. ให้สิทธิพิเศษทางการค้าและการอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจผู้เข้ามาลงทุนก่อน
4. รัฐได้ให้อธิปไตยทางเศรษฐกิจแก่เขตพิเศษนี้มากกว่าที่อื่น

นอกจากนี้ ยังมีธุรกิจสามแปรรูปกับหนึ่งตอบแทน (นั่นคือแปรรูปจากวัตถุดิบ เปลี่ยนแปลงรูปแบบผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากชิ้นส่วนประกอบและธุรกิจการค้าต่างตอบแทน) ในการนี้ ธุรกิจ “ทุน 3 แบบ” (การร่วมทุนต่างชาติ ความร่วมมือกับต่างชาติ และทุนเอกเทศของต่างชาติ) และธุรกิจ “สามแปรรูปกับหนึ่งตอบแทน” เป็นรูปแบบสำคัญที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน ใช้ในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ (บุญสืบ บุญญกนก, 2556 : <http://www.freightmaxad.com>)

การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของเซินเจิ้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงใหญ่ๆ คือเซินเจิ้นในช่วงก่อนการตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน และเซินเจิ้นภายหลังการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมไปถึงแนวโน้มการเติบโตและบทบาทของเซินเจิ้นในอนาคตก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจเช่นกัน

1. เซินเจิ้นก่อน ค.ศ.1980

1.1 ลักษณะทางกายภาพ

เมืองเซินเจิ้น (Shenzhen) อยู่ในมณฑลกวางตุ้ง เป็นเมืองชายแดนริมฝั่งตรงข้ามกับเกาะฮ่องกง มีพื้นที่ 2,020 ตารางกิโลเมตร ในช่วงก่อนปี 1980 มีประชากรประมาณ 30,000 คน (ข้อมูลค.ศ.1979) เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์แบบภูเขา และใช้เป็นที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานยังไม่สมบูรณ์และครอบคลุม

1.2 ลักษณะด้านคุณภาพชีวิตประชากร

เดิมประชากรประกอบด้วยชาวจีนหลากหลายชนเผ่า ทำให้วัฒนธรรมและภาษาที่ปรากฏในภูมิภาคนี้ถูกแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่ใช้ภาษาจีนกวางตุ้งและกลุ่มที่ใช้ภาษาจีนแคะ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำประมง มีวิถีชีวิตเรียบง่ายแบบชนบท การศึกษาของประชากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการทำอุตสาหกรรมไม่มากนักและมักตั้งอยู่รอบนอก ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการขนส่งทางเรือ ซึ่งเป็นกิจการของรัฐหรือคนกลุ่มน้อยเท่านั้น นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อเซินเจิ้นจึงเป็นแบบนโยบายที่ใช้ปกครองเมืองทั่วไป คือเน้นพัฒนาเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรม ยังไม่ปรากฏเทคโนโลยีและความทันสมัยเท่าใดนัก ค่าครองชีพไม่สูงมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเติบโตของเศรษฐกิจเซินเจิ้น

ในค.ศ.1980 จีนได้มีนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเปิดรับการเข้ามาลงทุนจากต่างชาติและกระตุ้นเศรษฐกิจ เขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศจีน 5 แห่งมีเซินเจิ้น จูไห่ ชันโถว เซี่ยเหมิน และเกาะไหหลำ

รัฐบาลจีนได้เลือกให้เซินเจิ้นเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นแห่งแรก เนื่องจากเซินเจิ้นได้เปรียบด้านทำเล ทำให้เซินเจิ้นในฐานะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งแรกและใหญ่ที่สุดของจีนเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเติบโตดังกล่าวแบ่งเป็นปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ดังนี้

2.1 ปัจจัยจากภายใน

2.1.1 เซินเจิ้นมีทำเลที่มีศักยภาพ เช่น มีสถานที่ตั้งติดทะเลบริเวณจินตงใต้และอยู่ตรงข้ามเกาะฮ่องกง ซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาของเกาะฮ่องกงอีกด้วย ซึ่งการลงทุนจากต่างประเทศในช่วงแรกจะมาจากเกาะฮ่องกงเป็นส่วนใหญ่

2.1.2 เซินเจิ้นเป็นเมืองที่มีผู้อพยพจากต่างประเทศรวมถึงชาวจีนโพ้นทะเลทั่วโลกพักอาศัยอยู่ ซึ่งประชากรจากต่างถิ่นนี้คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 80% ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเมืองเซินเจิ้น เพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและดึงดูดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจากทั่วโลกด้วยการให้สัญชาติจีน

ดังนั้นเพื่อดึงดูดเงินลงทุนสำหรับการค้าการลงทุนจากต่างประเทศ ถือเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของเมือง รัฐบาลกลางจีนจึงออกนโยบายพิเศษสำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองเซินเจิ้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ เช่น

- นโยบายทางการคลังในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของธุรกิจ อุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษได้มากกว่า โดยการสร้างเงื่อนไขที่ดีทางด้านเศรษฐกิจ (เช่น เสถียรภาพค่าเงินและราคาสินค้า ระบบการควบคุมดูแลเงินตราต่างประเทศ การบริการด้านการเงิน และข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น)

- การนำระบบภาษีนิติบุคคลที่แตกต่างกันมาใช้สำหรับผู้ประกอบการต่างประเทศ และผู้ประกอบการจีน กล่าวคือบริษัทต่างประเทศจะเสียภาษีในอัตราเพียง 15% ในขณะที่ผู้ประกอบการจีนเสียภาษีถึง 33% (ตั้งแต่ปี 2551 อัตราภาษีนิติบุคคลของจีนได้ปรับเป็น 25% เท่ากัน สำหรับผู้ประกอบการทั้งจีนและจากต่างประเทศ แต่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมไฮเทค โอลิมปิกและบริษัทขนาดเล็กในเมืองจะได้รับสิทธิพิเศษ เช่นเดิม) (ซีระวิทย์, 2541 ; 134)

- ใช้นโยบาย “one stop service” สำหรับผู้ประกอบการต่างๆ ในเมืองเซินเจิ้น เน้นความโปร่งใสของการบริหารงาน เช่น แผนพัฒนาเมืองเซินเจิ้นที่ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลกลาง ควบคู่กับการเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิผลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลท้องถิ่น ในประเด็นต่างๆ รวมถึงกระบวนการทำธุรกิจในเซินเจิ้นที่ไม่ซับซ้อนและปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว กระบวนการขั้นตอนการขออนุมัติอยู่ภายใต้การสอบถามและตรวจสอบเพื่อให้เป็นมิตรต่อการดำเนินธุรกิจ(business-friendly)

- การอนุญาตให้ลงทุนในกิจการที่ถือหุ้น 100% จากนักลงทุนจากต่างประเทศ

- สามารถให้นักลงทุนเข้าถึงทุนทางที่ดินและโครงสร้างพื้นฐานได้ด้วยการให้เช่า 99 ปี
- ปรับปรุงให้กฎหมายแรงงานมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อดึงดูดแรงงานเข้ามาทำงานให้เพียงพอกับ

การเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง

2.1.3 การสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเมืองเซินเจิ้นให้พร้อมรองรับการพัฒนา ท่าเรือเมืองเซินเจิ้นจัดเป็นท่าเรืออันดับ 4 ในการเป็นเมืองท่าที่สำคัญของโลก สนามบินเซินเจิ้นที่จัดอยู่ในอันดับ 4 ของสนามบินภายในประเทศจีนที่มีผู้โดยสารทั้งปี 2550 มากถึง 20 ล้านคน รวมถึงความพร้อมของถนน ระบบโทรคมนาคม และระบบสาธารณูปโภคไฟฟ้า ประปา ที่รัฐบาลได้เร่งให้สร้างรองรับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการขนส่งในระบบต่างๆ สำหรับการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของเมือง

2.1.4 การเพิ่มคุณภาพของประชากรและคุณภาพของตลาด สนับสนุนทางการศึกษาค้นคว้า วิจัย โดยการให้ทุนการศึกษา หรือเสนองานที่ดีให้ รัฐบาลเซินเจิ้นเชื่อว่าเมื่อคุณภาพชีวิตประชากรดีขึ้นความสามารถในการบริโภคและคุณภาพของตลาดก็จะดีขึ้นด้วย

2.2 ปัจจัยจากภายนอก

2.2.1 การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน คือการที่รัฐบาลกลางจีนออกนโยบายเพื่อดึงดูดการลงทุนต่างๆ ซึ่งเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นได้ประโยชน์จากการเข้ามาของนักลงทุนเหล่านี้ทั้งในรูปของเงินและขนาดเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้น อีกทั้งก่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยีซึ่งประเทศที่ปิดตัวเองมานานก่อนหน้านี้ยังถือว่าล่าช้าอยู่มาก รวมไปถึงการเข้ามาของวัฒนธรรมที่หลากหลายซึ่งวัฒนธรรมบางอย่างก็ก่อให้เกิดธุรกิจซึ่งสร้างผลกำไรให้กับเซินเจิ้นด้วยเช่นกัน

2.2.2 สภาวะการณ์เศรษฐกิจโลก การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นในช่วงแรกๆนั้นเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนไปสู่ยุคเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม เศรษฐกิจเสรี เกิดกระแสการออกไปลงทุนทางตรงเพื่อนขยายตลาดทางเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งประเทศไทย มาเลเซีย เม็กซิโก เกาหลีใต้ ไต้หวัน ประเทศจีน ถือเป็นตลาดใหม่ที่ได้รับคามนิยมจากนักลงทุนชาวยุโรป อีกทั้งในคริสต์ทศวรรษ 1980 ประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกมีประสบการณ์ความยากลำบากด้านความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคม หลายประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤตินี้ (ธีระวิทย์, 2541 ; 214) แต่จีนกลับได้รับผลกระทบน้อยมากเนื่องจากเพิ่งเปิดประเทศ ทำให้จีนกลายเป็นตัวเลือกที่น่าสนใจและโดดเด่นในช่วงนี้ ซึ่งในเวลานั้นเซินเจิ้นเป็นเมืองที่รัฐบาลกลางจีนกำลังสนับสนุนให้เกิดการลงทุนจึงได้รับผลประโยชน์ด้วย

ด้วยปัจจัยดังกล่าวสนับสนุนให้เขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเงินพัฒนาในด้านต่างๆ เรียกว่าพลิกโฉมหน้าไปเลยทีเดียว

3. ความเปลี่ยนแปลงในเงินเงินภายหลังการจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

3.1 ความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ

ภายหลังการประกาศยกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เงินเงินเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นมาก จากเดิมที่เป็นหมู่บ้านชาวประมงและมีประชากรเพียงประมาณ 30,000 คน ได้กลายเป็นเมืองที่มั่งคั่งมากที่สุดแห่งหนึ่งของจีน ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วปัจจุบันมีประชากรถึง 6,200,000 ล้านคน (สำรวจเมื่อค.ศ.2006) ปัจจุบันเงินเงินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ เขตเมืองเงินเงิน เขตเศรษฐกิจพิเศษเงินเงินและเขตมณฑลเงินเงิน

ด้านเศรษฐกิจของเงินเงินมูลค่าการนำเข้าส่งออกรวมของเงินเงินยังมีสัดส่วนเป็น 1 ใน 7 ของมูลค่ารวมทั้งประเทศอีกทั้งในช่วงปี 1992 – 2004 ตัวเลข GDP ก็เพิ่มขึ้นจาก 32 พันล้านเป็น 342 พันล้านหยวน ก้าวขึ้นมาเป็นเมืองที่มี GDP สูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ เร็วจนรัฐบาลต้องใช้นโยบายเข้ามาควบคุมเศรษฐกิจเพื่อลดความร้อนแรงลง (พวงนิล คำปั้งส์, 2552 : 154)

นอกจากนี้ยังเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและความเจริญที่มีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากพื้นที่สำหรับการทำการเกษตรเพื่อยังชีพก็กลายเป็น โรงงานและตึกสูงจำนวนมากทั่วทั้งเมือง มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ อาคารสำนักงาน โรงแรม และสิ่งปลูกสร้างต่างๆที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็น ร้านค้า ภัตตาคาร สวนสนุก ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น การพัฒนาที่รวดเร็วนี้นำให้เกิดคำนิยามที่ว่า เป็นเมืองที่ “สร้างตึกทุกหนึ่งวัน และสร้างถนนทุกสามวัน” อีกทั้งรัฐบาลก็ผลักดันโดยการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือ Infrastructure เพื่อรองรับการใช้งานของประชาชนและอำนวยความสะดวกแก่อุตสาหกรรมเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการเช่น ถนน ระบบประปา ระบบน้ำทิ้ง ระบบไฟฟ้า ระบบสาธารณสุข และ ระบบสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางขนส่งและคมนาคมที่สำคัญ มีการสร้างทางรถไฟใต้ดินให้สามารถเชื่อมต่อกันได้ทั้งเมือง รวมทั้งเชื่อมต่อกับเมืองใกล้เคียงรวมถึงฮ่องกงด้วย ทางทะเลและอากาศทางตอนใต้ของประเทศ การเข้าออกของสินค้าตู้คอนเทนเนอร์ที่บริเวณท่าเรือเมืองเงินเงิน มีปริมาณมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ และเป็นอันดับ 6 ของโลก สำหรับท่าอากาศยานในเมืองเงินเงินก็ติดอันดับ 1 ใน 4 สนามบินใหญ่ของประเทศด้วย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2547 : <http://www.manager.co.th>)

3.2 ความเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพชีวิตประชากร

จากการพัฒนาและความเจริญของเงินเงินทำให้ทั้งคนจีนและนักลงทุนจากทั่วทุกสารทิศเข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานที่นี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็น การเข้ามาทำงานโรงงาน เป็น

เจ้าของธุรกิจ หรือแม้กระทั่งเข้ามาลงทุนเพื่อแสวงหากำไรโดยเฉพาะ และด้วยเหตุนี้เองทำให้เซินเจิ้น ไม่ได้เป็นเพียงเมืองที่มีแต่เพียงคนจีนอาศัยอยู่เท่านั้น ถึงแม้ว่าประชากรส่วนใหญ่จะยังคงเป็นคนจีน แต่ก็ได้รับอิทธิพลด้านการใช้ชีวิตจากการเข้ามาของนักลงทุนชาวต่างชาติในด้านต่างๆด้วย เช่น

- ด้านการศึกษา มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระบบสองภาษาอยู่เป็นจำนวนมากที่ก่อตั้งขึ้นสำหรับลูกหลานของนักลงทุนชาวต่างชาติ ทำให้ลูกหลานของชาวจีนในพื้นที่นั้นบางส่วนได้ประโยชน์จากการเข้าศึกษาในโรงเรียนลักษณะนี้ด้วย ซึ่งเป็นผลดีในระยะยาวเพราะนั่นหมายถึง เยาวชนเหล่านี้มีความพร้อมด้านภาษาเพื่อการสานต่อและพัฒนาประเทศจากความสามารถในการติดต่อกับต่างชาติ

- ด้านการประกอบอาชีพ จากเดิมที่เซินเจิ้นเป็นหมู่บ้านชาวประมง ประชากรส่วนใหญ่ยึดอาชีพเกษตรกรรม ภายหลังจากเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษก็เริ่มกลายเป็นเมืองอุตสาหกรรมสมบูรณ์แบบ อาชีพของประชากรก็เปลี่ยนไปด้วย มีคนหนุ่มสาวจำนวนมากเข้ามาขายแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมีจำนวนมากขึ้นทุกวัน ในขณะที่เดียวกันก็มีผู้หันมาทำธุรกิจสินค้าและบริการขนาดกลางมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่ข้ามฝั่งไปทำงานในฮ่องกงแบบไปเช้า-เย็นกลับ (ศิริวร แก้วกาญจน์, 2552 : 52) เพราะสามารถทำได้ง่ายขึ้นเนื่องจากมีรถไฟเชื่อมสองเมืองนี้บริการตลอดทั้งวัน อีกทั้งอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าทำให้คนเหล่านี้ตัดสินใจข้ามไปทำงานที่ฮ่องกงและกลับมาใช้ชีวิตที่เซินเจิ้นเนื่องจากค่าครองชีพถูกกว่ามาก

- ด้านธุรกิจ แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรม แต่มีธุรกิจบางอย่างเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการความบันเทิงให้กับผู้ที่เหน็ดเหนื่อยกับการทำงานที่เป็นไปอย่างจริงจังที่นี่ ปรากฏโฉมในอีกรูปแบบหนึ่งในยามค่ำคืน เช่น โรงแรม ร้านค้า ภัตตาคาร คาราโอเกะ และไนท์คลับ มีตั้งแต่สำหรับระดับผู้ใช้แรงงานไปจนถึงระดับนักธุรกิจ ซึ่งทั้งหมดนี้มีทั้งกิจการของคนในพื้นที่และกิจการที่เป็นของต่างชาติเข้ามาลงทุน โดยผ่านรูปแบบแฟรนไชส์

- ด้านครอบครัว มีความเป็นครอบครัวสมัยใหม่มากขึ้น กล่าวคือ ส่วนใหญ่เริ่มกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากกว่าครอบครัวขยาย และผู้หญิงมีบทบาทในการทำงานนอกบ้านมากขึ้นกว่าแต่ก่อน มีเปอร์เซ็นต์ในการหย่าร้างเพิ่มขึ้น แม้จะไม่มากนักเนื่องจากยังคงได้รับอิทธิพลจากประเพณีจารีตเดิมของจีน แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสำคัญกับการทำงานมากกว่าการมีครอบครัว

- ด้านวัฒนธรรม มีความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นค่อนข้างมาก เนื่องจากการเข้ามาของชาวต่างชาติซึ่งนำพาวัฒนธรรมบางอย่างเข้ามามีอิทธิพลในพื้นที่นี้ด้วย ทั้งในแง่ของรสนิยมการบริโภคและการใช้ชีวิต (พัฒนา กิตติอาสา, 2546 : 67) เช่น วัฒนธรรมบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด ซึ่งสะดวกต่อการใช้ชีวิตในเมืองที่เร่งรีบนี้ จะเห็นร้านอาหารสะดวกซื้อเหล่านี้มีแทบทุกมุมถนน, วัฒนธรรมการบริโภคสินค้าจาก

ต่างประเทศ ถึงแม้จะเป็นสินค้าที่มีการผลิตจำนวนมากในประเทศจีน, นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การมีชื่อภาษาอังกฤษ เป็นต้น

- ด้านเทคโนโลยี ข้อดีของการเปิดเสรีให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนและสามารถบริหารกิจการเองได้ เปรียบเสมือนนั้น ทำให้จีนได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆจากต่างชาติด้วย โดยลักษณะการรับเทคโนโลยีต่างๆเหล่านี้ของจีนเริ่มจากการสังเกต เข้าไปร่วมทุน จนถึงนำมาพัฒนาปรับปรุงเป็นเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้เทคโนโลยีจีนมีความทันสมัยมากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลเมืองเซินเจิ้นได้ออกยุทธศาสตร์การส่งเสริมนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเซินเจิ้นให้เป็นเมืองแห่งนวัตกรรม (National Innovation City) ของประเทศจีน ด้วยการลงทุนกับการวิจัยและพัฒนาที่มากกว่า 4% ของ GDP เมืองเซินเจิ้นและมีเป้าหมายที่จะมีการเติบโตของผลิตภัณฑ์ที่มีเทคโนโลยีระดับสูงปีละไม่ต่ำกว่า 20% ในอนาคตอันใกล้ (เฉลิมพงศ์ ตั้งบริบูรณ์รัตน์, 2552 : <http://www.thaibizchina.com>)

อย่างไรก็ตาม เซินเจิ้นเป็นเมืองหนึ่งที่มีปัญหาที่กระทบต่อคุณภาพชีวิตประชากร ในเมืองที่เติบโตอย่างรวดเร็วเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อด้านลบเช่นกัน คือ คนที่ร่ำรวยก็ร่ำรวยมากขึ้นจากการทำธุรกิจแต่ยังคงมีความไม่เท่าเทียมกันในสังคมให้เห็นอยู่บ้าง นำมาซึ่งปัญหาอาชญากร โอกาสที่จะถูกปล้นชิงทรัพย์ในเซินเจิ้นมีสูงกว่าเชียงใหม่ได้ถึง 9 เท่า การจับตัวนักธุรกิจไปเรียกค่าไถ่ก็มีเกิดขึ้นให้เห็นบ้าง นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากการเติบโตของเมืองอย่างมลพิษทางอากาศด้วย

นอกจากนี้ชาวเซินเจิ้นมีชีวิตที่อยู่ในโลกของสังคมข่าวสาร และมีการใช้คอมพิวเตอร์กันอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะที่สถานีขนส่ง สนามบิน ห้างสรรพสินค้า และในที่สาธารณะต่างๆ ซึ่งให้บริการด้านการค้าขาย ธุรกิจ การประชาสัมพันธ์ของหน่วยราชการผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4. แนวโน้มทิศทางของเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว (2556 : <http://www.ditp.go.th>) เปิดเผยว่า ตัวเลข GDP ของเมืองเซินเจิ้นในปี 2012 อยู่ในลำดับที่ 27 ของโลก อีกทั้งในปี 2012 เมืองเซินเจิ้นได้หันมาให้ความสนใจในด้านการลงทุนทางการวิจัยและเทคโนโลยีมากขึ้น จึงทำให้ตัวเลขการลงทุนทางด้านนี้มีสัดส่วนถึง 3.81% ของ GDP ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูง เมื่อเทียบกับ GDP ของทั้งประเทศจีน ซึ่งการลงทุนทางด้านการศึกษาและเทคโนโลยีมีสัดส่วนเพียง 1.8% และ 2.9% ของประเทศสหรัฐอเมริกา ตัวเลขดังกล่าว

จึงแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เมืองเซินเจิ้นเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว และเมื่อเศรษฐกิจพัฒนา มีเงินหมุนเวียน กำลังซื้อของคนจะเพิ่มสูงขึ้นไปด้วย

จากการทดลองใช้เขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้นดึงดูดทุนจากต่างประเทศ เทคโนโลยีทางวิชาการและการบริหารงานจากต่างประเทศ ส่งเสริมการส่งออกเพื่อเงินตราต่างประเทศ รวมไปถึงแก้ปัญหาการว่างงานนี้ ถือได้ว่าเป็นการทดลองที่ประสบความสำเร็จมาก นอกจากนี้ในปัจจุบันจีนมีการใช้นโยบายทางการทูตกับต่างประเทศมากขึ้น ส่งผลดีให้จีนสามารถดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น อีกทั้งเศรษฐกิจจีนเริ่มกลับมามีบทบาทมากในเวทีเศรษฐกิจโลก ในขณะที่อเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่มีบทบาทอำนาจทางเศรษฐกิจโลกมากที่สุดกำลังสั่นคลอน จึงมีความเป็นไปได้สูงที่เซินเจิ้นจะยิ่งเติบโตและก้าวหน้าต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงและการเติบโตของเซินเจิ้นนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว ตามนโยบายส่งเสริมและผลักดันของรัฐบาลที่ต้องการใช้เซินเจิ้นเป็นเมืองนำร่องการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจากเซินเจิ้นมีความได้เปรียบทางทำเลที่มีศักยภาพ และมีประชากรที่พร้อมจะเข้าสู่ตลาดอุตสาหกรรม ประกอบกับทั้งปัจจัยด้านอื่น เช่น การได้รับความสนใจเข้ามาลงทุนของนายทุนต่างชาติ การค้นคว้าวิจัยทางเทคโนโลยี หรือแม้กระทั่งการได้ประโยชน์จากสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจโลกที่จีนเริ่มมีบทบาทมากขึ้น เป็นต้น

ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เซินเจิ้นพัฒนาจากหมู่บ้านชาวประมงสู่การเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากที่สุดแห่งหนึ่งของจีนในปัจจุบัน และมีผลต่อเศรษฐกิจมหภาคของจีน ซึ่งการพัฒนาเหล่านี้ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ เซินเจิ้นกลายเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยอาคารบริษัทและสำนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ห้างสรรพสินค้าและแหล่งบันเทิง แสดงให้เห็นถึงการเข้ามาของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีทั้งชาวจีนและชาวต่างชาติ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบการใช้ชีวิตของประชากรในสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังคงมีแนวโน้มที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของเซินเจิ้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในอนาคต

บรรณานุกรม

- คุณากร วานิชวรूपห์. 2549. เอเชียผงาด : ยุคเฟื่องแห่งโลกตะวันออก. กรุงเทพฯ : เนชั่นเนล
จีโอกราฟฟิก.
- จีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา, โครงการ. 2540. อนาคตของเกาะฮ่องกง.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุลชีพ ชินวรรโณ. 2528. นโยบายต่างประเทศของจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทวีป เลิศดำรงชัย. 2550. ประสบการณ์แดนมังกร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ธรณ์ ชำรงนาวาสวัสดิ์. 2556. เขี้ยวย่าง จางเจี๋ยเจี๋ย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์.
- ธีระวิทย์. 2549. จีนใหม่ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- บุญศักดิ์ แสงระวี. 2553. หนทางสร้างชาติใหม่ของจีน. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- บุญสืบ บุญญกนก. 2556. เขตเศรษฐกิจพิเศษ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.freightmaxad.com/magazine/?p=6435>. เข้าถึงเมื่อ 11 ธันวาคม 2556
- พวงนิจ คำปั้งสุ้, แปล. 2552. จีนตอนใต้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- วิภา อุดมฉันท. 2548. เรื่องจริงจากจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- วิลาส มณีวัตร. 2538. ชีวิตพิสดารของเต็ง เสี่ยวผิง. กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.
- ศิริวร แก้วกาญจน์. 2552. มาลีฮวนน่า : ฮ่องกง เซินเจิ้น และเรื่องเล่าในฤดูใบไม้ผลิ. กรุงเทพฯ :
เขตสะพานสูง.
- สมภพ มานะรังสรรค์. 2546. จีนมหาอำนาจในศตวรรษที่ 21 : เศรษฐกิจหลังยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจิตรศิลป์
- สันติ ตั้งรพีพากร. 2549. สังคมนิยม – เครื่องมือสร้างชาติ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9490000070930>. เข้าถึงเมื่อ 23
ธันวาคม 2556
- สุภาภรณ์ อึ้งอัมพร, 2551. จีนกับการเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ. สารนิพนธ์ปริญญาอักษร
ศาสตรบัณฑิตเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรัตน์ ปรีชาธรรม. 2555. เต็ง เสี่ยวผิง “ซูหนึ่งนิว” ที่สร้างความตกตะลึงแก่โลก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.manager.co.th/china/viewnews.aspx?NewsID=9550000070487>. เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม
2556

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. 2556. **เงินจีน GDP ทะยาน:เมืองเศรษฐกิจที่น่าจับตา.**

(ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.ditp.go.th/index.php/market/main-asia-south/asia-south-data/asia-south-situation/84-main-market/73430--gdp--->. เข้าถึงเมื่อ 31 ธันวาคม 2556

ศูนย์ความรู้เพื่อการค้าและการลงทุนกับจีน. 2552. **เขตเศรษฐกิจพิเศษ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.chineselawclinic.moc.go.th/info/info_detail.php?idcont=27&idcontsub=420. เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2556

ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2547. **เงินจีน : เมืองเศรษฐกิจริมทะเลของกวางตุ้ง.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/China/ViewNews.aspx?NewsID=9470000071984>. เข้าถึงเมื่อ 11 ธันวาคม 2556

ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2552. **“เตียงเดี่ยวผิง” สุดยอดนักปฎิรูป ผู้นำจีนสู่ความมั่งคั่ง.** (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : <http://www.sarut-homesite.net/>. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2556

Jojobakone K.. 2550. **เที่ยวไม่จ้อทัวร์ ตีตัวตะลุยมาเก๊า ฮองกง เงินจีน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

ทิพย์ ไทย อินเตอร์.